

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítor egyszer
9 kr., többszöri hírde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petítor 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmendetlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédj kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Zala-Egerszeg, 1884. június 5-én.

Az anyagiságnak oly nagy mérvben hódoló korunkban jól esik akadni egyes, önzetlen keblű egyénekre, a kik éltük legszebb és egyuttal legnemesebb feladatának tekintik a szűkölködőknek szeméből a nyomor sajtoltá könnyeket letörölni, önhibájuk nélkül szenvedett veszteségeik kárpótlására utat, módot nyújtani s őket az ily rendkívüli körülmények által előidéztet lesújtó, sőt kétségbeesztő helyzetből kiragadni.

Ily szomorú állapotokat észlelhetünk magunknál a munkásoknál, az emberiség azon osztályánál, melyről komoly megfigyelés útján joggal elmondhatjuk, hogy mindenütt az egyik legfőbb mozgató elemet képezi oly annyira, hogy ha ezen osztályt az emberiség testéből kiszakítanók, maga az egész társadalmi rend megbomlanék; mert alig van hely, a hol munkás kézre szükség nem volna.

Nem tekinthetjük hát ez osztály tagjait páriáknak, sőt ellenkezőleg fontos tényezők ezek s ép mikor azt elismerjük, be kell látnunk annak szükségét, hogy ez osztály sanyarú helyzetén segíteni maga az állam, úgy a társadalom is kötelezve van.

Hogy a munkás osztály helyzete lesújtó, azt felesleges bőven magyaráznunk. Tekintsünk be csak egy munkás lakásába és szívszorulva fogjuk látni, hogy a nyomor mily mérvben tött ott tanyát! Hát ha még a családapa, a kereső heteken keresztül gyötrő betegség folytán ágyhoz van szegezve, a nyomornak mily rémes képe tárul ott elénk! Ilyet csak látni, tapasztalni lehet; merész feladat volna annak hű leírására vállalkozni.

A becsületlen munkások sanyarú helyzetén segíteni tizte ki feladatául a legközelebb multban városunkban alakult „zala-egerszegi munkások betegsegélyező egyesülete“, módot akarva nyújtani tagjainak havi befizetett csekély tagdíjaikért maguk vagy családtagjaik megbetegedése esetén őket orvosi- és gyógykezelésben részesíteni, a munkaadó betegsége és felütlése

idején a családtagok fenntartására szükséges segédelmet megadni, elhalálozásuk esetén tisztességes eltakarításukról gondoskodni.

Dicséretére válik a munkás osztálynak, hogy belátta amaz előnyöket, melyek az egyesület útján reá és családjára háramlanak, siettek a kibontott zászló alá és tömegesen léptek be tagokul. Hogy városunk polgársága szintén lelkesül ezen egyesületért, legszebb példáját adta ennek az által, hogy az egyesület már is számos pártoló taggal dicséskszik, kik szívesen áldozzák fel évenként fillereiket az egyesület falvirágoztatására, nemes céljának megvalósítása tekintetéből.

Legközelebb azonban nem várt, de még nem is sejtett kedvező fordulatot vett az egyesület ügye, melyről e helyen külön is megemlékezni kötelességünknek ismerjük.

Mint az alább egész terjedelmében közölt, a magyar szabadság felviradásának emléknapiján kiállított és legközelebb nyilvánosságra hozott okirattól kitünik, tekintetes Farkas Dávid úr és áldott neje Füzik Mária urhölgy egyezer forintot kegyeskedtek ezen egyesület részére alapító tagsági díjként adományozni többi közt azon kikötéssel, hogy ezen ezer forint tőkéből 3 forinttól 12 frtig terjedő évi kölesönt nyerhessenek az önhibájuk nélkül szorult helyzetbe jutott egyeleti tagok, az összeg kamatai pedig segélyezésre fordíttassanak.

E nagylelkű adományuk által ércnél szilárdabb és maradandóbb emléket állítanak önmaguknak, az utókor hálás emlékezte füződven mindenkor nagy nevékhöz és hirdetni fogja minden időn át emberbaráti nemesszivűségüket.

A nagylelkű, nemes gondolkodású adományozók ez által lehetővé tették, hogy a becsületlen munkás, ha betegség által napi keresetétől megfosztatik, kölesönt nyerhet s így egyébként éhhalállal küzdő családtagjainak napi szükségleteit kielégítheti és felgyógyulva, tisztességes keresetéből havi, alig megérezhető részletekben tartozását lassanként letörlesztheti.

Sok oldalról volt már szerencsénk tapasztallhatni e nemes adományozók emberbaráti szeretetből kifolyó jótékonyágát, de talán legke-

vésbbé sem nagyítjuk a dolgot, midőn egész nyíltsággal kimondjuk, hogy nemesebb, üdvösebb és áldásosabb célra nem adakozhattak volna.

Hány szerencsétlennek szeméből törlik le a kínos fájdalom könnyeit! Hány szerencsétlent mentenek meg a kétségbeesés szülte ballépéstől!

Ki ne látná be, hogy a munkás osztály helyzetének javításán legfőképp maga a társadalom van hivatva segíteni és e részben a nemes adományozók a munkás kérdés megoldására a leghelyesebb utat és módot jelelték ki.

Igyekezünk hát e kijelölt uton járni! Hozzuk meg minél sűrűbben ez osztály számára áldozatunkat és biztosítva lehetünk a tekintetben, hogy míg a munkás osztályt sanyarú helyzetéből kiemeljük, sőt irányunkban hálára kötelezzük, más részt, mint az alapító okirat is jelzi, ez uton tartjuk egyszer s mindenkorra távol a munkás osztályt a társadalmi rend felforgatására irányuló eszmék- és cselekedetektől!

Adomány okirat

a zala-egerszegi munkás-egylet javára.

Mi alulírottak a zala-egerszegi munkás-egylet tagjai közé bevételni kívánunk és pedig alapító tagoknak, minélőgva egyezer forintot, melyet a f. évi február hónapban a zala-egerszegi takarékpénztárba beadunk, ezen ezer forintból szóló könyveeskét a fentirt munkás-egylet javára adományozzuk oly feltételek mellett:

1. Hogy magunk ahhoz semmi jogot fenn nem tartunk, hanem annak kamata a szegényebb munkás osztály javára és segédelmére fordítatik és pedig a képen

2. Hogy a becsületlen, szegényebb munkás egyén azon ezer forint tőkéből kölesönt kaphat 6% kamatra keresetkétségéhez és megbízhatóságához képest 3 frttól 12 frtig egyes egyéneknek adható, férfiaknak avagy nőknek egyaránt, de 12 frton felül egy évben egynek sem adható több.

3. Kölesönt csak a téli hónapokban kaphatnak, a midőn a munkás osztálynak keresete kevés és pedig október, november, december, január, február, és március hónapokban és a kölesönt bármelyik hónapban vette is fel, már azon év nyári hónapjaiban 6 egyenlő részletben kamataival együtt tartozik visszafizetni és pedig oly formán, hogy a ki felvett 6 forintot, az április, május, június, július, augusztus és szeptemberben havonként tartozik 1 frt 6 krt, a ki pedig 12 frtot vett fel, az meg 2 frt 12 krt tartozik visszafizetni.

„Zalamegye“ tárcája.

Magyar király-hymnus.

Légy üdvözölve nálunk:

Légy üdvözölve jó királyunk!

Örömből, bába', veled osztozunk:

Veszélyből, bajba' vélni fog karunk:

Bölcseken parancsolj: tetté lesz szavad:

Törvényt törőre: pusztá szó marad!

Állj vészbe', viharba',

Bizhatsz a magyarba':

Leghűbb nemzeted

Él s meghal veled!

Állj vészbe', viharba'

Bizhatsz a magyarba'!

Légy üdvözölve nálunk:

Légy üdvözölve jó királyunk!!

(Pozsony, 1884. május 28.)

Ardényi Dezső.

Az ötvösmű-kiállítás.

II. Közli: Margó K.

(Vége.)

Lépjünk most már be a korona fényének s a magyar mágnesok pompájának igazi museumába. — A középső nagy ébenfa szekrényben elhelyezett 6 törté-

neti nevezetességű siri és házi korona közül tekintük meg a legszebbet, Boesky J. vert és vésett arany koronáját, mit a szultán leghosszabb kegyelme küldött neki 1605-ben. — Hogy mi féle eredetű korona ez, abban is csak olyan hiteles megállapodásra jutottak tudósaink, mint az említett Rákóczy koponyákkal a mezőturiak, mert sem készítés módja, sem alakja nem vet tiszta világosságot keletkezésére. Némelyek görög koronának, mások ismét rácz vagy orosz készítménynek mondják. Két alsó abroncsa rubinokkal, smaragdokkal, gyöngyökkel gazdagon van körül díszítve, míg kerek kupoláját nyolc gyöngyosor osztja drága kövekkel kirakott mezőkre.

De minő környezete van a koronáknak? Hogy a magyar ember szeretett vidadni és ősapáink még a mulatságban is fényűzők voltak, mutatja háztartásaikban oly nagy szerepet játszott boros edényeiknek pazar pompája. Aranykupák, poharak, kanesók kívül oly tele vannak dágakövekkel, mint valaha belsejük drága italokkal; s a magam fajta szegény ember — a ki üveg pohárból is megiszsa, ha van mit — a káprázattól megittasodik látásukra. — Anyaguk a nemes fémeken és drága kövekben kívül: gyöngyház, elefántesont, kagyló, csiga, teknősbéka, paizs, ananász — kókusz dió hej, struc tojás megannyi művészies befoglalt s feldolgozott természetes anyag, hozzá számítva még a kimondhatlanul gazdag alkotású foglalatot, melyben az állatvilág ezer meg ezer stílizált alakja mozog a növény alakok közt és a mythologiai vonatkozású vagy történeti filigran szobrocskák csoportozatát, elragadó benyomást tesznek a szemlélőkre.

Amott látjuk a Pálffy család hagyományos kincsét, 830 arany súlyú arany bilikomat. E gyönyörű munka teste rövid henger, alul kerek kehelyszerű legömbölyítésel, fölül hozzá hasonló nyomott kupolás fedővel. A henger maga szép renaissance ornamenttel van körül futtatva,

melyben remek kivitelű bíbor zománc emeli a serleg színpompáját. Fedelén nem épen az istenek mezébe öltöztetett, inkább a lovag korra emlékeztető ruhába és fegyverzetbe bújó Mars áll, erőteljes mozdulattal a kupolát szépen befejező postamentumszerű körlepon. Az egész test növényi alakokból és stílizált állatokból szép mozdulatokkal szőtt domboru arabeszkokkal díszített váza forma talapzata teljesen alá illik nyomott íveivel a bilikom harmonikus alakjának. —

Hogy főrangú mágnesaink kincstárának némi fogalmával bírjunk, tekintünk meg az Eszterházy család kiállított pár darab kincsét, melyekből három darab — valószínűleg mind magyar középkori ötvös munka — több százezerre menő értéket képvisel. —

A csinos csigából alkotott díszserleg figurái valóban nagyszerűek. Csinos kerekded talpon fekvő hal alakon egy tryton ül, mely egyik kezével tartja a fejére erősített csigát, fedelén Kleopatra áldoz a nő hiuságnak, tükrörben nézve szép alakját. — Ugyancsak nevezetes a talpas eszéze, mely a legfinomabb zománcal s mesés értékű drága kövekkel sürtien van kirakva. Alakja nem hangzik össze sem rendeltetésével, sem értékével. Míg a rá halmozott ékkövek s munka a kiállítás egyik legdrágább tárgyává teszik, addig a lapos eszéze még laposabb talpára fektetett béka s a rajta lovagló gyerek esetlen merev ülése nem szül valami kellemes benyomást a szemlélőre. A gyermek gyengének látszik fején tartott nagy terjedelmű eszézeje cipeléséhez.

Az ötvös-mű kiállításnak, tán nem csalódom, ha azt mondom, hogy az Eszterházy kincstárnak is egyik legszebb remeke a Losonczy-féle korszó.

336 évvel ez előtt magyar műves által készített impozáns mű ez, mely nem a drága kövek ragyogásától s az ornamentek mesteri kidolgozásától veszi nevezetességét, mint az előbbieket, hanem az egész mű arányos tagoltságától, a kengyel, csapok és a rajta

Jelen számunkhoz egy fél iv melléklet van csatolva.

4. A ki kölcsönt vesz fel, tartozik egy ismerős jótálló egyént állítani, a kinél évenként szokott dolgozni s úgy annak ajánlatára és jótállására kaphat kölcsönt és a kölcsönt felvevőnek ki kell nyilvánítania a felvétel-nél, hogy mire akarja a felvett kölcsönpenzt fordítani; mert csakis kenyérre, főzéléki cikkekre, ruhára, téli tüzi-fára és téli időszakban fizetendő házbérre kaphat csak kölcsönt.

5. Ha a kölcsön felvevő a visszafizetést havonként pontosan nem teljesíti, az elmulasztott havi részlet a másik utána következő hó elején vagyis egy hét múlva bírói végrehajtás útján rajta, vagy esetleg jótállóján megveendő; a végrehajtási halasztás csak úgy engedhető meg, ha azt igazolni tudja, hogy betegség miatt nem tudott dolgozni, s így keresetképtelen volt.

6. Ha a kölcsönfelvevő folytonos betegeskedés miatt a kölcsönvett pénzt visszatéríteni nem tudja, és a közbe meg is hal s utódai sem képesek visszafizetni: akkor az, az ezer forint kamataiból lerovandó; a tőkéből semmi esetre sem rovandó le, sőt a fennmaradt ezen kamatok tőkésítendőek az egylet javára.

7. A munkás egyén, a ki a téli hónapokban nem vett fel kölcsönt, a nyári hónapokban pedig megbetegszik és így keresetre, vagyis munkára képtelen és azt be tudja bizonyítani, azon esetre az a nyári hónapok alatt is kaphat kölcsönt és ha azon egy évi nyári hónapokban visszafizetni nem tudja, akkor a reá következő nyári hónapokig a visszafizetés elhalasztható.

8. Az adományozott ezer forint alapító pénze a-kép kezeltesse, hogy az átadott ezer forintról szóló tőke takarékpénztári könyvecskéje a munkás egylet elnökénél fog letétetni vagyis elhelyeztetni és ha az egyleti pénztárnoknak szüksége lesz pénzre a kölcsön kiadás végett: akkor az elnökkel és egy vagy két választmányi taggal meghatározzák, hogy körülbelül mennyi kell a jövő hó kiadásra és mindig a hónap utoljána a meghatározott összeg a pénztárnok által a takarékpénztárból kivendő és a könyvecske a pénz kivétele után az egyleti elnöknek visszaadandó.

9. A pénztárnok tartozék, ha minden hónap végével nem is, de minden negyedévben a pénz kezeléséről számadást az egyleti választmány tagjainak bemutatni, a mit is azok megvizsgálván, a fölfedezett hiányt a pénztárnok megtéríteni köteleztetik, az év végével pedig az évi számadást az egyleti nagygyűlésnek tartozik beterjesztetni.

10. A kölcsönből visszatérített pénzt, mihelyt az 50 frtra felszaporodik, a pénztárnok tartozik a takarékpénztárra beadni, nehogy ott kamat nélkül álljon.

11. Minthogy ezen adományozott ezer forint tőke-pénznek főcélja az, hogy annak kamata szegényebb munkásnép segélyezésére fordítsassék, emelőkívánva azon megtagarított kamat összeg, a mely évenként a betegsé- gi vagy halálzási eset miatt a lerovandóság felül befizettetik, azon összegből az elaggott, munkaképtelenné vált becsületes munkások a választmányi tagok belátása szerint kaphanak évi segédelmet. De az olyan munkás, a ki fiatal korában a keresetét a fölösleges ivás és dorbézolás által elpazarolta, az olyan egyén ezen tőke kamatjából segédelmet nem kaphat, minél fogva figyelmeztetjük, tanácsoljuk, sőt kérjük is a szegény munkás osztályt, hogy ne szoktassa magát, sem pedig gyermekét a fölösleges evés-, ivás- és dorbézoláshoz, a mely eszt veszi, testi erejét gyengíti, egészségét idő előtt elfogyasztja és ez által öreg napjaira mit sem tud megtakarítani és végre csak is koldulással lesz kénytelen életét fenntartani, a mely által az olyan egyén önmagának, úgy a társadalomnak is terhére és megvételére válhatik. — Ellenben ha fiatal, egészséges korában szorgalmasan dolgozik és mértékletesen él, épen a fentirtaknak ellenkezőjét érheti el, vagyis elméje, egészsége és testi ereje tovább tart, mi által öreg napjaira valamelyes összeget meg is takaríthat és így sem magának, sem másnak terhére nem válik és vigasztalja öreg napjaiban azon öntudat, hogy saját iparkodása és Isten után fenn tudja tartani; mert a ki józan ész, iparkodás és takarékos életmód által segítette magát, azt az Isten is meg fogja segíteni, míg ellenben a dologtalan, részeges egyént sem

az Isten, sem az ember nem segíti. *Bár ezen tanácsnak lenne haszna!!*

12. Azon ezer forint tőke alappenzt olyképen vélnék kezelendők, hogy mivel a munkás osztálynak köznapon munka ideje van, annál fogva nem is ér reá sem a kölcsön felvevére, sem pedig a visszafizetésre, legjobbnak gondolnánk, ha minden vasárnap a reggel 8 órától 10 óráig a mise vagyis az isteni tisztelet előtt eszközölnének a kölcsön kiadások és visszafizetések és pedig az egyleti elnök vagy annak hátráltatása esetében egy választmányi tagnak jelenlétében, a ki is a kölcsön felvételéről szóló okmányt, mint tanu aláírja.

Végre befejezzük iratunkat azon óhajunk- és ké- résünkkel, hogy minden emberbarát, a ki hazáját és annak becsületes munkás osztályát úgy szereti, mint felebarátját, a mely osztály nélkül nem élhetünk, járuljon tehetsége szerint ezen általunk adományozott csekély alapítóképenzhez, mert csakis ez által menthetjük meg hazánkat és társadalmunkat a socialismus, nihilismus, communismus és anarchismus szörnyetegétől, ha a szegény munkás osztálynak adunk illendő keresetet a megélhetéshez és segélyt nyomorúságában.

Isten segítse hazánkat és annak becsületes és szorgalmas polgárait!!

Kelt Budapesten, 1884. évi március 15-én.

Farkas David s. k.

z-egerszegi választás-kerület képviselője és neje Füzik Mária.

A Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos Értesítője.

Jegyzőkönyve

a zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegén 1884. évi május hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlésének.

Jelenlevők: Háczky Kálmán elnök, Skublies Jenő alelnök, Tarányi Ferenc, Szily Dezső, Nagy Gyula, Isóó Alajos, Farkas József, Skublies István, Baranyay Ödön, Csertán Károly, Beckler Antal, Csertán László, Besse- nyey György, Pallini urodalom részéről Zathureczky Zsigmond, Königmayer János, Szűcs István, dr. Mangin Károly, Strausz Sándor, dr. Gyömörey Vince, Sélley László, Skublies László, Szigethy Antal egyesületi tagok, ez utolsó vagyis mint jegyző.

Elnök úr a szép számmal megjelent tagokat örö- mel üdvözölve, a közgyűlést megnyitotta, melyen a következő ügyek tárgyalattak s intéztettek el.

21.

Felolvasatván az 1884. évi március 11-én tartott közgyűlés jegyzőkönyve, egész terjedelmében észrevétel nélkül helyben hagyatott, hitelesített; a hitelesítő alá- írás teljesítésével Isóó Alajos és Farkas József urak megbíztattak, kik egyszersmind a jelen közgyűlés jegy- zőkönyve hitelesítésére is felkértek s megbíztattak.

22/179.

Elnök úr előterjeszté, hogy a szövetséget gazda- sági egyesületek 1884-ik évi tavaszán Budapesten tar- tandó közgyűlésén az egyesület képviselőire a m. é. december 16-ki közgyűlés 104. 219. 260 300. sz. a. hozott végzésével kiküldött Skublies Jenő úr betegeskedése, Besse nyey Ernő úr körbejött elfoglaltsága miatt nem jelenhetvén, helyettük más tagok választása kívántatik.

A vett értesítés szerint a f. évi május hó 12-én s esetleg következő napján Budapesten az országos gaz- dasági egyesület „Köztelken“ megtartandó szövetségi közgyűlésén a Zalamegyei gazdasági egyesület képviselő- léte elnöke szavazati joggal, Königmayer János ur az egyesület alapító tagja tanaeszközi joggal bíró tagnak megválasztattak, részükre megválasztásuk igazolásául jelen végzés kiadati s erről a szövetségi bizottság érte- sítetni háazoztatott.

23/180.

Olvastatott Tarányi Ferenc úr egyesületi tag által beadott következő írásbeli indítvány:

„Zalamegyének nagyrésze a helytelen osztályba sorozás és ebből kifolyólag az új megadózattal által a lehetőleg súlyosan terhelve lévén, felkérem a t. gazda-

sági közgyűlést, miszerint tekintettel egyfelől arra, hogy már az osztályozási vidékek kikerekítésénél számos, a lehető legrosszabb helyi viszonyú község magas tiszta jövedelmi fokozatok alá esett, mely fontos körülmény az osztályba sorozásnál egy általán figyelembe nem vétett; más felől tekintettel arra, hogy egyes becsülőbiztosok felületes, vagy értelmetlen eljárásukkal megteremtették azt a szánandó helyzetet, miszerint számtalan egyesnek 200 és akárhány községnek 100—150 % -val emelke- dett az adója: mind-ezeknél fogva az annyi jóra való honpolgár létkérdését fenyegető bajok orvoslása végett minden esetre oda hason, hogy a legközelebbi megye- gyűlés kebeléből egy több tagú küldöttség menesztessék a mltgú m. kir. pénzügyminiszter urhoz, a mely küldöt- tés feladata legyen a fentemlített körülmények felderí- tése és annak kieszközlése, hogy az egyéni felszólalások alkalmával lehetőségig a helyes és igazságos arány fel- állítása elrendeltesse. Végül hogy ezen szomorú álla- potnak hírlapilag is kifejezés adassék.“

Az indítvány elfogadotván, a közgyűlés határozata értelmében Zalamegye tekintetes törvényhatósági bizott- ságához a következő átirat s illetoleg kérelem intéztett: „Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A földadó szabályozásról szóló 1875. 7. t. cikket módosító 1881. XL. t. c. 9. §-ra hivatkozással a ka- tasteri igazgatóság által a kataszteri munka alap- ján kivett új földadó összegek felől az értesítvények az egyes adózóknak a megye legtöbb községében kézbe- sítve lévén, méltó elkeseredéssel tapasztalja a birtokos közönség, hogy a legüdvösb célra irányzott, szerke- zésben elég óvatossággal, körültekintéssel és az alkotmá- nyos élet legbecesebb követelményének az önkormány- zatnak elvére fektetve, alkotott törvény is mily kárho- zatos eredményeket szül, ha annak végrehajtása oly egyének kezébe kerül, kik a törvény szellemének, céljának és rendelkezéseinek helyes ismeretével nem bírvá, vagy azt követni nem akarva, a törvény végre- hajtás kellő felfogásának színvonalára emelkedni nem képesek.

Az 1875. VII. t. c. célja volt „a földbirtok arányos megadóztatása céljából minden földbirtok tiszta jövedelmét újból kinyomozni:“ és mégis dacára annak, hogy míg az 1883. III. törvény cikk szerint az 1883. évben az összes egyenes földadó 27.284.510 firt volt, az 1884. évre pedig az 1883-ik évi 46. t. c. 1. §-a által 26.000.000 firtban állapított meg, így az egyenes földadó az egész- ben 1.284.510 firttal kevesebb, mégis Zalamegyében majd minden egyes birtokosnál 100—150 százalékkal s akár hányánál 200 százalékkal emelkedett az adó, holott Zala- megye az országnak éppen nem oly része, melyen akár kereskedelmi forgalmi, akár gyári ipari, közlekedési vagy bármily viszonyainál fogva a földbirtok jövedelmének terményeinek kereslete s értéke ily óriási arányban emel- kedett volna, hanem kétségtelen, hogy a törvény végre- hajtásánál követettek el a hibák, melyek a földbirtokot ily érzékenyen sújtják, a mennyiben t. i. már az osz- tályozási vidékek kikerekítésénél számos, a lehető leg- rosszabb helyi viszonyú községek magas tiszta jövedel- mi fokozatokba soroztattak, mely fontos körülmény az osztályba sorozásnál egyáltalán figyelembe nem vétett, más felől az egyes becsülő biztosok felületes, értelmetlen, a viszonyok és tényezők kellő ismeretével nem bíró, gyakran erőszakos eljárásukkal teremtették meg e helyzet — míg a kerületi bizottságok engedve a hivatalos személyek erőlködésének is, a felterített hiányokat, pa- naszokat felületes elhamarkodással ütte el, a sérelmek orvoslását éppen nem eszközölték.

Ezek folytán tisztelettel kérjük a tek. törvényha- tósági bizottságot:

a) méltóztassék egy bizottságot kiküldeni, mely a fentemlített körülményeket concret részleteiben összeál- lítva felírta foglalja;

b) méltóztassék a megye mindegyik vidékéről ösz- szeállított számos tagból álló küldöttséget a kir. pénzü- gyminiszter urhoz meneszteni a végett, hogy

c) tekintetbe véve miszerint mindezen sújtó sérel- mek melyeknek a törvény engedte eljárás útján az egyesek részéről orvoslása már nem eszközölhető, de hogy létez-

kiszögellő figurák művészi kidolgozásától. Rajta a köv- etkező felirat olvasható: „ENGEM CHINÁLTATOTT LOSONCZI ANTAL 1548.“ Hasán a melegbor számára készült csapok antikok után stílyisált oroszán főből indulnak. Az egész óriási kancsó egy sekély tában nyukszik. —

E terem a legválasztékosabb s a fényűzést legjob- ban jellemző tárgyai mégis az ősi ékszerek: forgók, láncok, nászfák, kötők, boglárok, nyak-ékek, kereszték, párták.

Valóban szánalmas azok helyzete, kik — mint én — oly vakmerő vállalatba bocsátkoznak, hogy a kiállítást leírják. — Alig van oly tárgya az egész tárlatnak, a melyről íveket nem lehetne írni, hát ha még az egyes művek érdekesebb történetére is ki akarna a szerencsétlen tudósító terjeszkedni. — Most már tessék a sok ezer közül csak a nevezetesebbeket is egy ceruzavonás illusztráció nélkül bemutatni úgy, hogy szemléltőt kielégítse az ember.

No de ne türelmetlenkedjék a kegyes olvasó, nem soká farszatom már kimerült idegeit!

Ma reggel, midőn szabóm kabátomat meghozta, azt mondja: „Tessék ennek a „façonját“ megneznii!“ A gallér állását érte. Egy óras a váci utcában vevő- jét a kirakat elé állította, kevéssel később óráinak a façonját dícséré, most meg valamiféle avatott műkritikus hangoztatja fülem hallatára itt az ékszer szekrény előtt a magyar ékszerek zománcainak façonját. Úgy megha- ragadtam erre a façon szóra, hogy többé számon sem bocsátom ki; kérem hogyne, mikor a kifli, cipő, asztal, kabát s a szemképrázató ékszerek egy s ugyanazon rangon bíraltatnak el általa. —

Nézzük sorban mi is még e régi ékszereket. Nem olyan tarkák azok, mint a mai készítmények, tán olyan pompás bársony vagy selyem tokban sem adattak el, mint a mire mostani ékszereink azt szokták mondani,

hogy a tokja is majd annyit ér, mint tartalma, de mégis van valami varázs csillogásaikban, valami tetsző, a mit nagyobb technikával, tárgyiasabb felfogással és nagy monogrammal készített modern ékszereinknél hiába ke- resünk. — A nászfák egy egész szekrényt foglalnak el és pedig külön rudacszkákon a növényi elemekkel dí- szített, külön a madárvilágból és stílyisált állatokból képzettek és külön végre a mitológiából kölcsönzött figurális díszítésűek. — Legesimábbak köztük a haty- túval és pelikánnal képzett nászfák, melyek közepén az említett madár alakok vannak körülveve csillogó drága kövekkel s mozgó függő díszletekkel. A láncok közül Izabella-féle gyöngyös lánc, melynek mintájára Budapest Stefánia első látogatása alkalmából a trónörökös pár, részére készítették. — Nem kevésbé nevezetesek a főpapok régi keresztjei. Tán úgy is azért viseltek s vi- selnek főpapjaink oly súlyos keresztet nyakláncakon, mert az életben nincs egyéb keresztjük, mint pl. legtöbb boldog család-apának. — Odább a drága forgók, büszke főt díszített kalpagok szép kócsagai, domboru melre szabott atillák, bekések, budák szép gombjai mely nagy- szerűek a modern dísz magyar cilinderére, frakkjára s egyéb szalonias járulékaikra?

A következő termekben asztali szerek és hadviselési eszközök, ékszerek vegyesen vannak kiállítva. Úgy lát- szik, az egyházi kincseknél hagyott atyafi, mégis ép- kézláb menekedett ki veszedelmes üzhelni közül, mert már megelőzött bennünket s ott magyarázatot egy asztal készletnél. Mint régi ismerősét úgy szólít meg: „Hát az úr már mégis csak okosabb ember, mint magam, elhi- sz-e azt, hogy az az ember, a ki ilyen kis keskeny kanállal evett, aztán ilyen nagy pohárból ivott, azokat a nagy kardokat forgatta?“ Biz ez kényes kérdés, sem a jogi, sem a philosophiai felületesokra nem tartozik, mit is mondjak már neki? ... Hát hol látta földi, hogy a húst kanállal egyék; tán csak nem gondolja azokról a

hősökről, kik nagy karddal verekednek, hogy nagy kanál- lal egyék a levest. „No már értem — mondja — ezeket csak az asszonyok, meg a gyerekek haszálják!“ Lássá az úr én azt mindjárt gondoltam, hogy ez a kis kanál meg a nagy pohár nem illik össze — és nyugodtan folytatta tovább vizsgálódását. — Epen a szebeni Hann Sebők-féle gyűjteményt nézegettem, mint kétségtelen bi- zonyítékát a szebeni ötvös céh régi hírnevének, midőn eszembe jutott pár fölirat lejegyzése. Érdekes épen egy Hahn készítményeiről, tán szívesen veszi az olvasó köz- lésüket: So oft mit kühlen Wein die Kanne man wird heben Soll Herr Sebastian Hann In Lieb und Lob leben. — Közel az ajtóhoz egy kókus poháron szintén jellemző felirat olvasható: „Az ki izik XII. meg evel, rézege lezen 1574. —

Még száz filigrann munka: Napoleon ezüst sodrony szobra, gomb nagyságú zsebórák, pár keleti drága zo- mánc edény van hátra, mint nevezetesebb megtekinteni való s az ötvös-mű kiállítást, — az az pár tárgyat meg- szemléltük.

Hogy mi volt indító oka és célja az ötvös-mű kiállításnak, azt első közleményemben megkísértettem előadni.

Ma napság vitéz őseink fényes megjelenése nem sokat lendítene hazánk ügyén, midőn a nemzetközi há- boru folytonosan folyik, de a tudomány, irodalom és művészet kevésbé veszélyes fegyvereivel. A ki az ötvös-mű kiállítást végig nézte, vagy a képes nagy ka- talogust (3 firt a kiállítás gondnokságánál előfizetés útján) az meggyőződött arról, hogy hazánknak a műipar terén is van és pedig szép multja.

Ha az ott megfordult iparosok e fényes emlékek néma beszédeit megértették s okulva előbbi műiparun- kon, versenyre kelnek a külfölddel: akkor remélhetjük nemzeti iparunk nemes önértetének föltámadását.

nek kétségtelen szomorú tény s megyénkire oly romboló hatást fognak gyakorolni, melyek nemcsak egyéni, de közgazdasági tekintetben is kiszámíthatlanok, mert nem csak az egyesek magán jövedelmét, s a földbirtokos osztály létalapotját támadják meg, de a földbirtokot is a rajta fekvő teher miatt elértéktelennítik — tehát nemzetgazdasági tekintetből az állam és állampolgárok érdekei szempontjából gyökeres orvoslást méltán követelnék — méltóztatnék szükség esetén a törvényhozás útján póttörvény alkotásával orvoslásáról intézkedni; addig is pedig méltóztatnék hivatalos közgeire szigorú rendelkezéssel oda hatni, miszerint meggyőződjenek és kövessék is, hogy az állam jól felfogott érdeke nem az állampolgárok zsarolását, hanem az igazságos, méltányos s egyenlő mértékű megadóztatását követelvé, az egyéni felszólalások alkalmával a helyes és igazságos arány felállítására törekedjenek.

24. 117. 120. 123. 142. 153. 162. 173. 174. 175.

Előterjesztett a csikó legelő közvetítés iránt teljesített eljárás, hogy t. i. a f. évi március 11-én tartott közgyűlés 290. sz. a. hozott végzésével kiküldött bizottságtól beérkezett értesítések értelmében a közönséghez 117. 120. 123. sz. a. a balaton magyaródi, ormándlaki és petesházi ajánlott csikólegelők állapotáról, a a bérösszegekről s egyéb szükséges tudnivaló feltételekről az értesítés és felhívás a közönséghez kibocsátott; az egyesület közlönyében, „Zalamegye“ című lap 14-ik s az „Ertesítő“ f. évi 11-ik számában közzétett, ezenfelül a megyei lapoknak, a gazdasági köröknek, a gazdasági egyesület összes tagjainak, a közreműködő tagoknak, a megyei szolgabíró s körjegyző uraknak, úgy a nagyobb községeknek terjesztés, ismertetés, a legelők használatára, az egyesület által nyújtandó előny, segély igénybevételére buzdítás végett megküldött, még is a balaton-magyaródi és petesházi legelőre egy sem, az ormándlakira Gaál Ferenc urtól három, Rósás Sándor urtól egy, Farkas József urtól három darab csikó és egy csikós kanca jelentett be, mely eredményről a legelőt ajánlott Hannay Andor és Imre, Gaál László és Lenk Ödön urak, ez utóbbi különösen azon felkéréssel értesített, hogy valjon nem volna-e hajlandó az ormándlaki legelőre bejelentett csikókat bérbe venni, minthogy t. i. saját csikóit ugyanis rendszerint saját csikósa által legeltetni szokta, míg az ormándlaki legelőre kellő számú csikókra bejelentés nem történt, gyamítható, hogy a tulajdonos a bejelentett hat csikó őrzésére vállalkozni nem fog.

Lenk Ödön úr e felhívásra azt válaszolá, hogy a petesházi legelőjére közvetlenül nála több csikó jelentett be, melyek számát s a tulajdonosok neveit az egyesület tudatni fogja, mi azonban eddig nem történt — kijelenti egyéb iránt, hogy a vele érkező kiküldött bizottság tévedett, midőn oly értelmű jelentést tett az egyesületnek, melynek megfelelőleg a 117—120—123 84. szám alatti értesítés és felhívás kibocsátva lett, mert ő semmi egyéb s más ajánlatot nem tett, a mint hogy más feltételt nem is fogadhat el mint azt, hogy 14 forint őrzetési díj mellett saját harminc darab csikóhoz idegen csikókat is a legelőre elfogad, megjegyezvén, hogy a csikókért semminemű felelősséget nem vállal.

Az eljárás helyesülégre tudomásul vétetett s Farkas József kiküldött bizottsági tag ur felkérte, hogy az ormándlaki ajánlott legelő tulajdonosával Gaál László urral az iránt megállapodásra jutni sziveskedjék, hogy az oda bejelentett hat darab csikót s egy csikós kancát az előbbi értekezés alkalmával nyilvánítt feltételek mellett legelőre elfogadná, mely esetben a bejelentőket erről értesíteni, a csikókat átadni, s a bérösszeg első tele része utalványozása végett a csikók számát, leírását, tulajdonosaik nevét, lakhelyét az egyesületi elnök urnak beküldeni ne terhelte, ezek nem sikerülése esetében a csikótulajdonosoktól azt, hogy hajlandók-e csikóikat Lenk Ödön ur petesházi legelőjére a fentebb jelzett felelőssége nélkül felhajtani, megtudni, s azt elnök urnak tudomására hozni sziveskedjék.

Minthogy pedig a gazdasági egyesület a megyei létesítés emelése tekintetéből a csikólegelő intézmény megalapítását, tovább fejlesztését — mint a létesítés egyik szükséges kellékét — dacára azon sajnós körülménynek, hogy a nép köréből a lótarló gazda közönség saját érdekét felismerni s az egyesület és kormány által nyújtott segélyt s előnyöket felhasználni nem igyekszik, — működése és törekvései állandó céljaul ez alkalommal és továbbra is kitérni elhatározta, hogy a segélyben részesítés azon csikótulajdonosokra is kiterjeszti, a kik a bejelentéseket közvetlenül Lenk Ödön urnál tették, ki felkérte határozatott, hogy a nála bejelentett csikók számát, leírását s tulajdonosaik nevét, lakhelyét az elnökséggel tudatni sziveskedjék.

Ez alkalommal Becker Antal ur szóval előterjeszté, miszerint a pölöskei urodalom területén 3 nagyobb területű s minden kívánatnak teljesen megfelelő, célszerűen berendezett, egészséges csikólegelőt létesített, a melyre folyó évre még tíz darab csikót befogadhat, jövőre pedig évenként husz darab csikóra az egyesületnek a legelőt felajánlja.

E szíves ajánlat elismeréssel fogadtatván, a segélyben részesítés az ott jelentkezett, vagy még jelentkezni kívánó csikótulajdonosok javára is kiterjesztetni, s e végből a csikók száma, leírása, tulajdonosaik neve s lakhelye közlésére Becker Antal ur felkérte határozatott.

25. 181—1884

A tenyészbikák beszerzését illetőleg Skublies István ur szóval előterjeszté, miszerint az 1884-ik évi március hó 11-iki közgyűlés 395. számú végzése folytán kilenc helyre — a hol hallotta, vagy remélte, hogy tenyészbika eladatik, tudakozó leveleket küldött, azonban legtöbb helyről különösen a morácsi, zala-apáti, keszthelyi, pölöskei urodalmaktól azon választ kapta, hogy tenyészbika nincs eladó, a kis-béri ménes igazgatóságától arról értesített, hogy beini bika 280 frton alul nem kapható — Mezőhegyesről pedig arról értesített, hogy az eladandó bikákra augusztus hóban árverés fog tartatni. Így körülmények között minthogy a költségvetés szerint nevezetesen kisebb összeg véte-

tett fel egy darab bikára, mint a hogy a nyert értesülés szerint tisztavérű nyugoti fajú bika kapható, bevásárlásba a bizottság egyelőre nem bocsájtotta, s a további követendő eljárás tekintetében tüzetes utasítást kér, azon észrevételt is előterjesztvén, hogy a költségvetésben felvett 30 krajcárért egy napi élelmezéssel egy bika ellátása nem teljesíthető, s a tartásbér összegét naponként egy bika után a gondozási díj nélkül legkevesebb 50 krajcárban véleményezi megállapítandónak.

A beszerzendő tenyészbikák száma s fajta tekintetében a f. évi március 11-iki közgyűlés 395. sz. a. hozott határozata azon módosítással tartatik fenn, hogy tekintve miszerint nyugoti fajú tiszta vérű tenyészbika 200—250—280 frton alul nem kapható, Skublies István ur — jelen végzésbeli kérelem és megbízás folytán legyen szíves erről a gazdaközönséget értesíteni s felhívni, hogy a ki — vagy valamely község ily ár — s az egyesület által nyújtandó kedvezményekkel nyugoti fajú tiszta vérű tenyészbikát beszerezni kíván, azt hozzá közvetlenül f. 1884-ik évi május hó 31-ig jelentse be, — Skublies István ur s a 395. számú végzéssel kiküldött bizottság felkérte, hogy a jelentkezők részére azokat — ily tüzetes jelentkezés hiányában pedig, tekintve, hogy a jelenlegi tenyész anyag nemesítésére a nyugoti fajú fél vérű apa állatok is kedvező befolyást, s a jelen helyzet javulását eredményezik, négy darab nyugoti fajú tenyészképes habár félférű — még is két darab magyar fajú bikát beszerezni a mennyiben azok azonnal át nem vállaltatnának, elhelyezést — tartási és élelmezési díjuk megtérítése mellett eszközölni, s a mennyiben a bikák átvételére a f. évi július hó 22-én Zala-Egerszegen megtartandó országos vásárig is jelentkezők nem történnének, ugyanazon országos vásáron árverésen eladati sziveskedjék.

Ez alkalommal egy bika tartása egy napra ötven krajcárban állapított meg, — a gondozási díj ezenfelül meg fog térített.

Erről a bizottság összes tagjai értesítettek.

26. 157—182—183—184—185.

Günsberger Lázár ur jószágberló Alsó-Páhok, — Damm Hugó ur szent-balázi, — Musset Ferenc ur újnepi (u. p. Nagy-Kanizsa), Höhn Frigyes ur igricezi (u. p. Pacsa), Gaál László ur földbirtokos ormándlaki (u. p. Nagy-Lengyel), Rampf Gusztáv ur bérlo petrikereszturi, — Hollósy József ur birtokos andráshidai (u. p. Zala-Egerszeg), Tökéssy Lajos ur földbirtokos beseinyói (u. p. Zala-Egerszeg) lakos jelentkezése folytán az 1884-ik évi január 1-től számítva az egyesület rendes tagjául felvétel, s mindegyik részére a felvételi okirat kiadati, a pálya munka, az alapszabály, a tüz- s jégkár biztosítási díj kedvezmény jegyzék egy példány megküldet, erről Hanthy Károly ur mint az egyesület pénztárnoka Zala-Egerszegen, kihez az 5 forint évi rendes tagsági díjak póstaútlevéllyel is beküldhetők, úgy az egyesületi „Ertesítő“ megküldése végett a „Zalamegye“ című lap kiadója, s az első magyar általános biztosító társaság soproni főigazgatója a belépett tagoknak tüz- s jégkár biztosításoknál a szerződészerű kedvezményben részesítését végett értesített határozatott.

27. 189—1884.

Az alapszabályok 16. §-a értelmében évenként Keszthelyen tartandó rendes közgyűlés f. 1884-ik évi július hó 6-ika délelőtti 10 órára tüzetett ki, s a közgyűlésnek ezen napra leendő összehívásával elnök ur különösen is megbízott.

(Vége köv.)

189. 1884.

Meghívó.

A Zalamegyei gazdasági egyesület f. 1884-ik évi július hó 6-án délelőtti 10 órakor KESZTHELYEN a m. kir. gazdasági tanintézet egyik termében

rendes közgyűlést

tart, melyre a t. tagok minél nagyobb számban megjelenni kéretnek.

A közgyűlés főbb tárgyai:

- a) a Zala-Egerszegen 1884-ik évi október hó 5. 6. 7-ik napján tartandó megyei mező gazdasági s kerti termény-, úgy gyümölcs-, szőlő s bor kiállításra a bírálo bizottság és a vidéki közreműködő bizottsági tagok választása;
- b) megyei tüzárk biztosítás iránt az 1883-ik évi július 8-iki közgyűlés 58/181. sz. a. hozott végzésével javaslat tételre kiküldött bizottság jelentése;
- c) vetőmag beszerzés- közvetítés iránt részletes intézkedés;
- d) folyó ügyek.

Kelt Zala-Egerszegen 1884-ik évi június hó 5-én.

HÁCZKY KÁLMÁN s. k.
elnök.

Meghívó.

A Zalamegyei gazdasági egyesületnek 1884-ik évi július hó 6-án délelőtti 9 órakor KESZTHELYEN a m. kir. gazdasági tanintézet egyik termében tartandó

igazgató választmányi ülésére,

melyen a Keszthelyen 1884-ik évi július hó 6-án délelőtti 10 órakor tartandó közgyűlésen elintézendő ügyek előkészítőleg fognak tárgyalatni, az igazgató választmány t. tagjai minél nagyobb számban megjelenni kéretnek.

Zala-Egerszegen 1884-ik évi június hó 5-én.

HÁCZKY KÁLMÁN s. k.
elnök.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A zala-egerszegi tekeegyletnek pünkösdi hétfői tekeversenyyel egybekötött mulatsága fényesen sikerült. A díszes és előkelő közönség legjobb kedélyhangulatban

mulatott egész éjjelig. A táncolók között ott láttuk Bol-dizsár nővéreket, Csoknyay Laura, Goreczky nővéreket, Mihályovits Alice, Radulovits Stefanie, Rajky Irén, Skublies Eugenia, Tahy Irma urhölgyeket. A verseny-terén nagy élénkség volt. Dacára, hogy a verseny 5 órakor kezdődött, már 10 órakor véget ért. A versenyen dr. Mayer Ferenc, Kovács Károly, Zómody Tamás, Kaffehr Béla, Koczog Antal, grf. Festetics Benó, grf. Stahrenberg Guido és Kovács Károly urak nyerték el az egyet által kitűzött díszes nyeremény tárgyakat.

Az adókövető bizottság a zala-egerszegi kerületben működését f. hó 16-án kezdi meg. A bizottság elnöke Arvay István, alelnök Boschán Gyula; a kinevált részéről választott tagok: Tretter Viktor, Theodorovich Károly; póttagok: Horváth Miklós, Part Sándor; a megye részéről választott tagok: Hollósy József, Varga Vilmos; póttagok: Szalay Ferenc, Weisz Sándor urak. A tárgyalások a következők rendben történnek: június 16-án a koppanyi jegyzőség, továbbá Rád és Szent-Péterföld; 17-én a zala-lövői jegyzőség, 18-án a sójtöri és tárnoki jegyzőség; 19-én a ságoti és szent-iváni jegyzőség; 20-án a boczföldi jegyzőség, 21-én a nagy lengyeli, novai és kustánszegi jegyzőség; 23-án a nemes-apáti és kapornaki jegyzőség; 24-én a bagodi jegyzőség, 25-én a zalabéri jegyzőség, továbbá Szent-Mihály és Bebes; 26-án a bucsu-szent-lászlói jegyzőség, 27-én a szepetki jegyzőség, 28-án az andráshidai jegyzőség, 30-án, valamint július 1. és 2-án Zala-Egerszeg.

A zalaegerszegi szegény gyermekek karacsonyfa egylete által f. hó 22-ére hirdettet, táncmulatsággal és tekeversenyyel egybekötött bucsura névze az egyesület elnöksége lapunk útján értesíti a n. é. közönséget, hogy a táncmulatság és tekeverseny a jelzett napon megtartatik ugyan, de a bucsu a jelen évben elmarad.

Nemesi névváltoztatás. A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnök előterjesztésére a király megengedte, hogy Dörner Kajetán stúmegi lakos saját, valamint Károly, Béla-József, István, Géza, Kálmán, Kajetán, Anna és Emilia-Jozefa nevű gyermekei vezetéknévét, a magyar nemesség épségében tartása mellett, Darnay-ra változtathassa át és neki, valamint törvényes utódainak a „szentmártoni“ előnevet adományozta.

A zala-egerszegi önk. tüzoltó-egylet f. hó 6-án tartott választmányi ülésén Szezhő István elnök ur bejelenti, hogy a néhai Kovács József által az egylet részére végrendeletileg adományozott 50 frtot a betegsegélyezési alap részére tette be a takarékpénztárba, mely intézkedés jóváhagyólag vétetett tudomásul. — Elnök ur jelenti, hogy a megyei alispáni hivatalhoz az egyesület nevében intézett ama kérvény, hogy a tüzoltó-egylet tagjai megbetegedésük esetén a gyógyszerket a megyei szegény-alap terhére nyerhessék, kedvezőtlen elintéztést nyert, mert az alispáni átirat szerint a megyei beteg-ápolda alaplól csak a nyilvános közkórházakban ápoló vagyontalan betegek gyógyszerkezelésüket fedeztetnek. — Egyesületünknek a megye törvényhatóságához intézett azon kérelmére, — mint elnök ur jelenti — hogy a megyei költségvetésbe a megyei teeszkendő jó karban tartása címén 1879 től felvett 50—50 frtok egyszerre folyóvá tétessenek, az 1883. évi október 29-én tartott megyei bizottsági közgyűlés azon határozatot hozta, hogy az esedékes összegnek a házipénztár 1883. évi megtakarításából leendő kifizetéséhez szükséges engedély megadása iránt a belügyminiszteriumhoz indokolt feltérjesztés intéztessek. Mivel azonban az egyesület ez ügyben még semmi végzést illetve értesítést nem kapott, az alispáni hivatal megkerestetik, hogy ezen az egyesület által már annyiszor sürgetett ügyet elintézni s egyúttal a folyó évre esedékes 50 frtot kiutalmi sziveskedjék. A f. év augusztus 17—20 napján Schmezbányán tartandó országos tüzoltói közgyűlésen az egyesület magát képviselteti s a közgyűlésen résztvevő részére 30 frtot megszavaz, s a tisztikart felhívja, hogy kebeléből jelelje ki az egylet tisztviselőjét. — Az egyesület július hóban saját pénztára javára nyári mulatságot tart és rendezésével a tisztikart bizza meg. A választmány örömdetes tudomásul vette Unger Domonkos helybeli gyógyszerész urnak azon ígérte, hogy a tüz-setek alkalmával megsérült tüzoltók részére a gyógyszereket ingyen szolgáltatja ki s egyúttal e nemesszivűségéért neki jegyzőkönyvileg köszönet lett szavazva.

Vettük a következő levelet: Tek. szerkesztő úr! A napokban sorsom Zala-Egerszegrre vitt, hogy az ott tapasztaltak minő benyomást tettek reám, engedje be-eses lapja útján elmondani: Igen kellemesen lepett meg a tetemes költséggel létesített csatornázás, mely a tisztaságot nevezetesen előmozdítja, pedig e részben még most is sok teendő mutatkozik, nem csak tisztasági, hanem egészségi szempontból is. — Kedves benyomást tett a Deák tér és az utcáknak befásítása. A beosztás igen sikerültnek mondható. Az éppen virágzásban állott piros virágu gesztenyék a legkellemesebb látványt nyújtották. De ha teljes lélekkel dícsérem a fásítást, lehetetlen, hogy fájó szívvel ne érintsem a díszes fák körül mutatkozó elhanyagolást. A védő korlátok elkorhadva, lezuzva és a sok gondnal ápolat fák minden pillanatban a mégsemmitűlés veszélyének kitéve vannak. — A fák levelei tele voltak betek óta utcai porral; a nagy forróság és szárazság miatt lelankadtak: nem lehetne-e a házi gazdákat szorítani arra, hogy a házaik elébe köz költségen ültetett díszes fákat gondozzák, annak idejében megüntözzék, mit dícséretes kivételképpen néhány házi gazda úgy is teljesít. A közmondás azt tartja: Ki fát ültet, jóságos eszelekedetet gyakorol; ki azt tehetné, de nem teszi, vétkezik önmaga ellen; ki pedig a létezőt elhanyagolja, színlódni, pusztulni enged, emberiség elleni bünt követ el. — Még egyet. — A vasutról belmenve, a templom alatt láttam egy javított, részben újból épített házat, a mely fölött lehetetlen volt nem mosolyognom. Más nap egy hasonló szellemben készültet is fedeztem fel. — Erre már azután bámultam, hogy a mostani korban is lehetséges ilyesmi. — Isten önnel.

Meghívó a tapolezai ifjuság által a tapolezai róm. kath. elemi iskola építési költségeinek gyarapítására f.

évi június hó 8-án billegi szeszgyár melletti ligetben tartandó zárt, tavasi mulatságra. A bizottság: Szabó Ferenc, elnök. Cseh Lajos, Diénes Sándor, Miloszávyevits Ernő, Oszterhuber László, Patek Béla, Székely Emil, Vajda Lajos, Vastagh János, Zsoldos Boldizsár. Kezdeté d. u. 3 órakor. Belépti díj: személyjegy 1 frt., családjegy 2 frt 50 kr.

A Sümeg-vidéki fiatalság 1884. évi június hó 15. a sarvali erdőben zártkörű tavasi táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 3 órakor. Rosz idő esetén a táncteremben tartatik meg.

Megrendítő öngyilkosságoknak volt színhelye városunk a lefolyt héten. F. hó 5-én délután 6 óra tájban ugyanis Somody József, Somody Sándor fehérlépi vendéglős úr legidősebb fia, a ki hosszabb idő óta gyógyíthatlan mellbajban szenvedett, pisztolylövéssel vetett véget életének. Donyhája alatt tartá ágyában a revolvért s így követte el iszonyú tettét s pedig oly csendben, hogy még a szoba pitvaránál ülő ápolónő sem hallotta a durranást s csak midőn tovább mozdulatlanul fektült s már már hidegülni kezdett, jött reá a borzasszó valóra. — F. hó 6-án reggel 7 óra előtt pedig a helybeli járásbíró urnak katona fia, Víz Lajos, a ki a pünkösdi ünnepekre szabadságon volt itthon Bécsből, a padláson szintén revolverrel lőtte szíven magát s pár perc alatt az életerős ifjú életének fáklyája örökre kialudt. — Elképzelhetjük a szerencsétlen atyának lesújtó fájdalmát, a ki épen két héttel ezelőtt felejthetetlen nejét kísérte ki az örök nyugalom helyére. — Legyen a föld könnyű a szerencsétlen véget ért ifjak sírja felett!

Gyászír. Víz Gyula kir. járásbíró mint atya, egy gyermekei Géza és Gizella, valamint a széleskörű rokonság mély fájdalommal jelentik, szeretett fia, testvérük illetve rokonuk Víz Lajosnak 1884. évi június 6-án reggeli 7 órakor életének 21-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hiült tetemei folyó évi június 7-én d. u. 4 órakor fognak az elhunyt lakásán a rom. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint beszenteltetni, s onnan a zalaegerszegi sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó évi június 7-én, reggeli 7 $\frac{1}{2}$ órakor fog a zalaegerszegi rom. kath. szentegyházban a mindenhatóknak bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Halálozás. Bersek János zalaegerszegi kéményseprő mester f. hó 5-én virradóra hosszas betegség után 52 éves korában elhunyt. Béke poraira!

A zalaegerszegi tekeegylet f. hó 9-én saját helyiségében társas-vaosorát rendez. Egy teríték egy frt. Hisszük, hogy az egyleti tagok szép számmal fognak részt venni e kedélyesnek ígérkező mulatságon.

Az also-bagodi legegyegylet zászló-szentelési ünnepélyéről hosszas közleményt kaptunk, de az idő rövidsége miatt csak lapunk legközelebbi számában közölhetjük.

Választási mozgalmak. A nagykanizsai választókerület szabadlevélű pártjának jelelte dr. Falk Miksa f. hó 1-én tartotta Nagy-Kanizsán programbeszédét. Fogadtatása igen fényes és rokonszenves volt s beszédét a jelen volt nagy sokaság kitörő lelkesedéssel fogadta. Tiszteletére fényes bankettet rendeztek, melyen számos szellemes felkészítőt mondtak, a melyek tárgyát leginkább a jelelt díszítése képezte. Másnap a jelelt Paesára ment, nagy számú tiszlelőtől Nagy-Kanizsáról elkisérve, utközben az egyes községek választóiból a menet mindig nagyobb és nagyobb lett, fogadtatása Paesán is igen fényes volt.

A zalaegerszegi választókerületnek pártszínezet nélküli végrehajtó bizottsága május hó 2-án tartott s annak idején lapunkban kellőképp ismertetett ülésében ama feladatának, hogy oly jeletet állítson fel, a kiből mindegyik párt bizalma központul, meg nem felelhetvén, feloszlat, de ugyanazon értekezleten a szabadlevélű párt részéről Arvay István, a függetlenségi párt részéről Deák Mihály s a mérsékelt ellenzék részéről Skublies Jenő urak jeleltéül kiküldtettek. A szabadlevélű pártnak jelen volt jelelte Arvay István úr határozottan és ismételtel kijelentette, hogy ő a jeleltséget semmi szín alatt el nem fogadja. — A függetlenségi párt jelelte Deák Mihály úr a neki felajánlott jeleltséget mint értesülünk szintén nem fogadta el. — Május 2-ika óta kerületünkben a választási mozgalom teljesen szünetelt egész f. hó 2-ig, mikorra a függetlenségi párt értekezletet hirdetett. A „Zöldfa“ vendéglő éttermében szép számmal voltak részint helybeli, részint vidéki választók, kiket Kerkapoly Mór, mint a kerületi függetlenségi párt elnöke, meleg szavakban üdvözölt, majd egy küldöttség menesztetett Farkas Dávid urhoz, hogy őt az értekezleten való megjelensre felkérje. Lelkes éljenekkel fogadták a küldöttséggel megérkező Farkas Dávid urat, s az egybegyűltnek nevében Ruzsits Károly úr üdvözöl, mint a függetlenségi párt rendíthetlen hívét. Végül a jelen voltak zajos helyeslése között őt a jeleltség elfogadására felkérte. Farkas Dávid úr meghatott szavakban fejezi ki köszönetét a választó polgároknak benne helyezett bizalmáért, röviden jelezte a lefolyt országgyűlés munkásságát, végül felkérte a jelen voltakat, hogy bizalmukkal mást tiszteljenek meg. Erre Kerkapoly Mór elnök úr újból a jeleltség elfogadására kéri, mire Farkas Dávid úr egy részt agg korára hivatkozik, másrészt felmenti ama körülményt, hogy Budapest Skublies Jenő úr által megkérdetve, vajon szándékozik-e fellépni újból, kijelentette előtte határozottan, hogy nem lép fel, s így e részben adott szava által magát köteve tekinti. Újból majd Ruzsits Károly, majd Kovács Károly urak kérték a jeleltség elfogadására s egyuttal figyelmeztették, hogy hisz ő nem úgy lépett fel, hanem úgy léptette fel pártja, a ki irányában határtalan tisztelettel és őszinte ragaszkodással viseltetik. Végül Farkas Dávid úr a minden oldalról oly hangosan nyilvánuló óhajnak engedve, a jeleltséget elfogadta azon kikötéssel azonban, hogy őt Skublies Jenő úr az előtte tett nyilatkozat alól feloldja. (Mint értesülünk e tekintetben már Skublies Jenő úr levélileg tudatta Farkas Dávid úrral, hogy őt az előtte tett nyilatkozat alól teljesen felmenti, hasonló szellemben nyilatkozott Kovács Károly és Briglevics Károly uraknak, mint a kik a párt nevében és megbízásából ez érdemben Skublies Jenő urat felkeresték s így

Farkas Dávid úr most már tényleg a függetlenségi párt jelelte. Szerk.) Kerületünkben a másik két párt mozgalmáról ez ideig semmit sem hallottunk, párt értekezlet nem hirdettetett, annál kevésbé tartott s az idő rövidsége miatt nem is hihetjük, hogy újabb pártmozgalom lenne, emelögva Farkas Dávid urnak egyhangulag leendő megválasztása bizonyos.

A követválasztás megyénkben f. hó 14-én ejtettvén meg, az olvasó közönség tájékoztatása végett egybefoglalva közöljük megyénk egyes választókerületeinek jelelteit. A tapoleczai vál. kerületben Györfly Géza, a nagy-vázsonyi kerület volt képviselője, független. párti; a keszthelyi vál. kerületben Unger Alajos független. párti; a szentgróthi v. kerületben Besseney Ernő mérsékelt ellenzék, Visi Imre kormánypárti; a nagykanizsai v. ker. Falk Miksa kormánypárti, Inkey László mérsékelt ellenzék; a csáktornyai v. kerületben dr. Hoffmann Pál kormány párti, Molnár István mérs. ellenz.; a letenyei v. ker. dr. Apáthy István kormánypárti; az alsó-lendvai v. ker. Veszter Imre mérs. ellenz.; a baksai v. ker. dr. Berger Ignác mér. ellenz., Sibrik Antal pártonkívüli, a ki egyuttal, mint a lapunk nyíltterében levő nyilatkozat is mutatja, a kerület függetlenségi pártjának jelelte; a zalaegerszegi vál. ker. Farkas Dávid független. párti.

A képviselőválasztások alkalmából a következő alispáni körrendelet lett kibocsátva: A választási mozgalmak izgatottsága az utóbbi napokban az ország nem egy vidékén a legsajnosabb jelenetekben, a személy és életbiztonságot súlyosan megátámadó kitérőkben nyilvánult. Felszeles mondanom, hogy mily mélyen elszomorító és lealázó érzet volna az, ha ismétlődőnek az oly esetek, midőn a polgárok közbizalmi legszébbikét, a választói jogot nem gyakorolhatnák a nélkül, hogy személy és életbiztonságuk a felszított pártszennvedély bántalmazásainak, bűnös megátámadásainak kitéve lenne. A választói jogok gyakorlásának szabadsága bármely irányból fenyegethető megátámadás ellenében országos törvényünk intézkedéseinek szigorú védpajza alá van helyezve. Ki kell jelentenem tehát, hogy a hatóság elengedhetlen kötelességeit tekintem, miszerint a polgárok személye és vagyona, s a választó s az ezzel egybekötött jogok szabadsága pártkülönbség nélkül megvédésnek bárkinek jogtalan megátámadásai ellen. Ugyanazért, tekintve hogy köztapasztalás szerint az izgatalmak a választási határnap közeledtével nagyobb mérvet szorultak öltetni, figyelmeztetem az összes járási szolgabírákat és községi előjáróságokat, egyszersmind személyes felelőséggel járó kötelességükkel teszem, hogy oly mozgalmakat, csoportosulásokat, a melyek célja a bármely pártbeli választók bántalmazása s ezeknek meggyőződésük szabad nyilvánításától való elteremtése, — minden rendelkezésükre álló törvényes eszközök megakadályozzanak; különösen pedig felhívom a járási szbíró urakat és Nagy-Kanizsa város tanácsát, hogy a mennyiben ily nemű vétségek vagy büntények a hatósági intézkedések dacára is elkövetetnek, a legszigorúbb vizsgálatot úgy a tettesek, mint esetleg felbujtók irányában személykülönbség nélkül rögtön folyamatba tegyék. Elvárom a fent megnevezett összes hatósági közegektől, hogy ezen rendeletmet úgy a közérdek tekintetéből, mint saját felelőséggük érzetében is a legpontosabban fogantatosítsák. Zala-Egerszegen 1884. június hó 5-én. Svastits Benő s. k. alispán.

Assicurazzioni Generali. Mai számunk hirdetés rovatóban közöljük a triestzi általános biztosító-társaság (Assicurazzioni Generali) 1883-ik évi zárszámláját és vagyongkimutatását. A mint a jelentésből látjuk, az a jó hírnevű biztosítási intézet fejlődése a lefolyt évben is jelentékeny előhaladást tett. Összes díj és illetmény bevételei 13,281,561 frt 81 krra ragnak. A még folyamatban levő kockázatok tartaléka 955,016 frt 82 krra szaporodott. Az 1883-ik év végével folyamatban lévő életosztályi tőkebiztosítások összege 76,246,710 frt 04 krt tesz, tehát kerekszám 7 millió forinttal növekedett. Az életbiztosítási osztály üzletének e jelentékeny szaporodását különösen ki kell emelnünk és ezt az intézet, mint az a jelentésben joggal hangsúlyoztatik, részben ama általános bizalomnak, melylyel a biztosító közönség irányában viseltetik, részben a kötvények feltételeiben pár év előtt behozott és a biztosító közönségre nézve nagyon előnyös újításoknak köszönheti. Az 1883-ik évben 27,780 kárért 9,611,024 frt 38 krt, s így fennállása óta 516,028 kárért 169,785,742 frt 38 krt fizetett ki a triestzi általános biztosító társaság, mely összegből házánkra magára 73,286 kárért összesen 30,022,836 frt 15 kr. esik. A jégbiztosítási üzletnél szenvedett jelentékeny veszteségek dacára 551,419 frt 79 krnyi tiszta nyereség mutatkozik és így minden 315 frttal befizetett részvény után 320 frank—88 frtnyi osztalék adható. A tőkebiztosítási osztálynak a későbbi években behajtható díjai fedezetére adott díjkötelezők értékének összege 19,992,192-02 frtra emelkedett; az intézet kezességi alapja részvénykönyvben és készpénz tartalékokban 20,698,824-29 frtot teszen és mint a vagyongkimutatásból látható, a legnagyobb elővigyázattal, jó értékben van elhelyezve.

A gelsei rablógylkosság bűnügyével foglalkozott a mult héten öt napon át a kir. kuria II. büntetőtanácsa Csemegi Károly elnöklété alatt. E valóban kannibáli gyilkossági ügyben a nagy-kanizsai törvényszék három végtárgyalást tartott s Herzfeld Samu, Kiss Gyura János és Stena Cseh István vádlottakat a gyilkosság alól felmentette ugyan, de rablás- és szándékos emberölésben bűnösöknek mondotta ki őket s életfogytig tartó fegyházra ítélte. A kir. tábla ezen ítéletet megváltoztatta és Herzfeld Sámuel mint felbujtót és bűnségötet mondotta ki bűnösnek a szándékos emberöléssel párosult rablás büntetésében s életfogytig tartó fegyházzal sújtotta, a többi vádlottat azonban felmentette. A kir. kuria ezt az ítéletet is megváltoztatta s Herzfeldet mint felbujtót, Kiss Gyura Jánost és Stena Cseh Istvánt mint tetteseket mondotta ki a rablás- és szándékos emberölés büntetésében bűnösöknek s mindháromat életfogytig tartó

fegyházra ítélte, Boncz Jánost azonban bizonyítékok hiányában felmentette.

Május hóban városunkban elhaltak: 5-én Kálovits István 2 $\frac{1}{2}$ éves, téglás fia, toroklobban és Fendrik Alajos 2 hetes, juhász fia, gyengeségben, 6-án Sándor Rozália 73 éves, földművesné, végelgyengülésben, 8-án Káunik Antonia 64 éves, szabó neje, tüdőlobban, 11-én Csillagh Cornelia 21 éves, tudósorvadásban, 12-én Horváth Ferenc 15 $\frac{1}{2}$ éves, cipész inas, vízbefulás folytán, 15-én Szüts István 6 hetes, kocsis fia, nehézkörben, 22-én Szakonyi Mária 48 éves, szabó neje, szivbajban, és Fünkler Juliánna 58 éves, mosóné, gyomorrákban, 23-án Csillagh Mária 50 éves, járásbíró neje, agyhártyalobban, 25-én Máth Katalin 60 éves, hivatalnok neje, szivbajban, 26-án Prey Vilma 26 éves, megyei aljegyző neje, tüdővészben, 30-án Medvéssy Ilona 1 éves, cipész leánya, sorvadásban, és Deák József 55 éves, kocsis, vízkörben. Zala-Egerszegen, 1884. évi május hó 31-én. *Rigó Ferenc* s. k. körorvos.

Vörösmarty összes munkáinak 5. és 6. füzeté jelent meg Mehner Vilmos kiadásában s a nagy költő lyrai költeményeit tartalmazza. A 6-ik füzet megkezdő Gyulai jegyzetét, melyek az egyes költeményekre terjeszkednek ki s a nagy szabású mű értékét kétségkívül emelik. Felhívjuk e jeles vállalat pártolására olvasó közönségünk becses figyelmét.

920 magyar népdal zongorára alkalmazva! A „Magyar Dal-Album“ című egytetemes magyar népdalgyűjtemény V. kötetéből most jelent meg a 6. füzet a 901—920 számú, következő dallamokkal: 1. Hlík emlékeznünk régi ó törvényről. 2. Isten hozzád édes Lóra! 3. Isten tudja, hogyan lehet. 4. Jaj be búsan harangoznak Tarjánba! 5. Jaj be nagy hal terem a Balatonba! 6. Jaj istenem, de bajos a szegénynek. 7. Jácsi határ, jácsi határ szélén. 8. Jár a kis lány a mezőre. 9. Járjatok be minden földet. 10. Jó estét, jó estét! 11. Jön a tavasz, kezd a hó elmenni. 12. Juhász a hegy oldalán. 13. Kálon történt meg . . . 14. Keservesen könyezik az én szemem. 15. Kék nefelejt, kék nefelejt virággik. 16. Kifejlett a rózsabimbó levele. 17. Kihajlott a rózsabokor, bimbót hajt. 18. Kis kertemben kinyílt a rózsafa. 19. Kiszáradt a tóban mind a sár . . . 20. Kivirágzott a szegedi temető. — A zongorára alkalmazott 1000 magyar népdal ára együttvéve 7 frt 80 kr. A f. évi ötödik évfolyam, vagyis a 801—1000-ik számú dallamok előfizetési ára bérmentes szétküldéssel: 10 hóra (10 füzetre, 200 dallammal): 1 frt 80 kr; 5 hóra (5 füzetre, 100 dallammal) 90 kr; egy-egy füzet ára (20 dallammal) 25 kr. — Előfizetések póstaútványon a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

N y i l t t é r) Nyilatkozat.

A „Nemzet“ f. évi május hó 22-én megjelent számában foglalt azon rágalmat, hogy a baksai választókerület függetlenségi pártjának jelelte, Sibrik Antal nyugalmazott honvédezedes úr szabadlevélpárti azaz kormánypárti volna, határozottan visszautasítjuk.

Zala-Lövő, 1884. évi június hó 3-án.

Thassy Imre s. k.
Balogh Emil s. k.

**A MOHAI
Á G N E S
FORRÁS**

hazánk egyik legszépsévdűsabb
SAVANYUVIZE

künnő szolgálót tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szerző élet támogatása és az idegrendszer működésének felfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

1883. évben 1 millió palaczk szállított el.

Fris töltesben
mindenkor kapható

Édeskuty L.
m kir. udv
ásványvíz-szállítónál Bpsten.

Ugyiszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Mindenmü *fogfájás*, még ha a fogak lyukasak vagy töröttek is, pillanatnyi idő alatt és tartósan elhárítatik a hires

INDIAI FOGKIVONAT

(*indischer Extrakt*) által. E kitünő tulajdonságánál fogva ezen szernek egy háznál sem szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőségben, palackokban elhelyezve, palackja 35 krjával Zala-Egerszegen **Kasster Sandor** és **Unger Domonkos** gyógyszerész urnaknál kaphatók.

*) E rovat alatt közlöttekért felelőséget nem vállal a Szerk.

**Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.**

területén levő, a kemendi 182. sz. tlvjben 424. hrsz. alatt felvett ingatlanra az árverést 496 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a felebb megjelölt ingatlan az

1884 évi július hó 7-ik napján délelőtti 10 órakor Kemenden a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át vagyis 496 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zala-Egerszegen 1884. évi április hó 5-én.

A kir. tetszés mint tkkvi hatóság.

Harkányi
gyógyfürdő.

Harkányi
gyógyfürdő.

G Y Ó G Y F Ü R D Ő

Magyarország, Baranyavármegyében.

Fürdőidény május 1-től szeptbr. 30 ig.

Ezen 500 R. természetes meleg ártézi kénforrás nemcsak az ország első gyógyintézetéhez tartozik, hanem a külföld hasznos gyógyintézetét mindenben felülmúlja. Vegyalkémiai illetőleg Dr. Than Károly vezetésével által teljesített elemzés szerint kénes hévíz, mely iblandt és mindaddig ismeretlen szén-dioxidot tartalmaz.

Kitűnő gyógyítási hatással bír eszes, köszvény, görvél, idült borkülfületekre, aranyér, nőbántalmakra, fogazási hiányok, sebészek, daganatok és hiányos gyógyászatok által okozott mérgezésekre, továbbá májlep, általános mirigydaganatokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.

A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszzerű gyógyforrásnál ezrek és ezrek a legnehezebb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épüsködött visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli. E fürdő a maga nemében egyedül, minden más akár belföldi, akár külföldi hasznos gyógyforrást győzelmes tekintetben felülmúl; a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Az utazásra ajánlható: Budapest-pécsi vasut vagy déli vasut Budapest-Kanizsa-bácsi vonala, állomás: Pécs. Alföldi vasut Eszéken át Villányig Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány. 12--5.

Posta és távirat-állomás.

Bővebb tudósítást a legnagyobb kézséggel dr. **HELLER JÓZSEF** reides fürdőorvos nyújt.

Harkány, 1884

Harkányi
gyógyfürdő.

A fürdőigazgatóság.
Harkányi
gyógyfürdő.

Árlejtési hirdetmény.

1-ör.

A pozsony-varasdi államuton levő 205, 206, és 217 sz. fahidak helyreállítását a nagyméltóságú közmunka és közlekedési magy. kir. miniszterium f. évi május hó 28-án 11901 sz. magas rendeletével 5074 frt 83 krnyi összeggel engedélyezte.

2-or.

Ugyanazon államuton 211-236 kilométer között szükséges kerekvetők felállítását a mglgü közmunka és közlekedési magy. kir. miniszterium 1884. évi május hó 27-én kelt 15234. sz. rendeletével 1039 frt összeggel engedélyezte.

Ezen munka biztosítása tekintetéből alólikt hivatal irodájába folyó 1884 évi június hó 16-án reggeli 10 órakor írásbeli ajánlatok elfogadásával párosult nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtésbeni részvételre, magukat a fent kitett összeg 5%-val mint bánatpénzzel ellássák, mely vállalkozás esetében 10% biztosítékra lesz kiegészítendő.

Írásbeli ajánlatok fennebb kitett nap reggeli 10 óráig fogadtatnak el; ezekben az ajánlattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő, továbbá számmal és szóval kiírandó azon száztól elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik, világosan kifejezendő végre, hogy ajánlkozó a munkálatok tartalmát ismeri és elfogadja.

Írásbeli ajánlatokhoz, melyek 50 kros bélyeggel ellátandók, a vállalati összeg 10%-a készpénz, vagy elfogadható állampapírokban esatolandó.

A tervezetek, műszerelvények és feltételek alólikt hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszegen 1884. évi május hó 31-én.

Zalamegyei m. kir. építészeti hivatal.

Bátorkodom a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint a nyári időnyre a legújabb divatú női és uri ruha kelmékkel, vászon és fehérneműekkel raktáramat felszereltem. Nagy választékot tartok mindennemű paplanok, nap- és esőernyők, szőtt pamut s gyapjú árúk, cérna s glaccé kesztyűk, szabó és cipész kellékekben, továbbá minden, e szakmába vágó cikkeket a legutányosabb áron adhatom.

Elvem a szoliditás, minden igyekezetem oda irányuland, hogy a n. é. közönség igényeinek megfelelek. A midőn üzletemet a nagyra becsült közönség figyelmébe ajánlanám, kérem becses pártfogását.

Maradok kiváló tisztelettel:

Krizmanits Kálmán.

Radeini gyógyfürdő és savanyú kut.

Gazdag szikeny és lavany tartalmú savanyú víz.

Kipróbált gyógyhatású köszvény, huygkó és főnyeri betegségek, gyomor és bélhurut, hólyag- és vesebajok, aranyér és idegbajokban.

Legjobb üdítő ital.

Radeini vízzel vegyítve a csekély minőségű bor is kellemes és jóízű itallá válik.

Zala-Egerszegen: **Fenyvesi Miksa** úr képviseli főraktárunkat.

AZ ASSICURAZIONI GENERALI 1883. ÉVI MÉRLEGE.

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghoz. (1883.)

A tétel neve	Bevételek		Kiadások	
	Uzlet	Összes	Uzlet	Összes
Dijtartások a múlt évről:	1788119 04	1788119 04	2897450 00	2897450 00
a) tüzbiztosítás	81801 50	81801 50	578348 81	578348 81
b) szállítványbiztosítás	160000	160000	599959 21	599959 21
c) jégbiztosítás	569340 00	569340 00	3214750 99	3214750 99
d) tüzbiztosítás	150148 78	150148 78	581789 45	581789 45
e) szállítványbiztosítás	5756 80	5756 80		
f) jégbiztosítás	649824 11	649824 11		
g) tüzbiztosítás	216230 77	216230 77		
h) szállítványbiztosítás	4879 73	4879 73		
i) jégbiztosítás	200736 39	200736 39		
Tökefelvétel	48465 35	48465 35		
Összesen	308837 00	308837 00	12105500 00	12105500 00

Nyeresség- és veszteség-számla az B mérleghoz.	Nyeresség		Veszteség	
	Uzlet	Összes	Uzlet	Összes
Dijtartások a múlt évről:	16092144 58	16092144 58	85841 23	85841 23
a) tüzbiztosítás	293147 34	293147 34	143501 74	143501 74
b) szállítványbiztosítás	446975 61	446975 61	103253 79	103253 79
c) jégbiztosítás	43690 57	43690 57	2298 49	2298 49
d) tüzbiztosítás	308392 73	308392 73	184633 60	184633 60
e) szállítványbiztosítás			208361 97	208361 97
f) jégbiztosítás			10000	10000
g) tüzbiztosítás			1722770 26	1722770 26
h) szállítványbiztosítás			274100 88	274100 88
i) jégbiztosítás			1796934 00	1796934 00
Összesen	68250 29	68250 29	73359 63	73359 63

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONALASA 1883. december 31-én.		TEHER	
A.	B.	A.	B.
1. Ingatlanok	1876500	1. Alapítók	3225000
2. Pénzeszközök	4444782 53	2. Alapítók nyereségnyújtásai	3225000
3. Készpénz	3068922 53	3. Tart. az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	1031573 29
4. Készlet	1783092 07	4. Ingatlanok	162893 06
5. Készlet	93815 05	5. Ingatlanok	40714 65
6. Készlet	185224 20	6. Ingatlanok	40000
7. Készlet	68322 53	7. Ingatlanok	315635
8. Készlet	2942675 21	8. Ingatlanok	631270
9. Készlet	8070 91	9. Ingatlanok	1876811 56
10. Készlet	628791 28	10. Ingatlanok	17199380 51
11. Készlet	404921 20	11. Ingatlanok	81721 99
12. Készlet	146702 63	12. Ingatlanok	2386577
13. Készlet	31442 78	13. Ingatlanok	506383 06
14. Készlet	170246 41	14. Ingatlanok	109396 31
15. Készlet	7298 59	15. Ingatlanok	103634 11
16. Készlet	69334 40	16. Ingatlanok	124669 80
17. Készlet	21077 49	17. Ingatlanok	702638 85
18. Készlet	86450 26	18. Ingatlanok	35010 91
19. Készlet	39671 42	19. Ingatlanok	20467 12
20. Készlet	409223 21	20. Ingatlanok	51745 03
21. Készlet	306892 75	21. Ingatlanok	79797 18
22. Készlet	2547 59	22. Ingatlanok	394807 57
23. Készlet	47000 00	23. Ingatlanok	474 06
24. Készlet		24. Ingatlanok	
25. Készlet		25. Ingatlanok	
26. Készlet		26. Ingatlanok	
27. Készlet		27. Ingatlanok	
28. Készlet		28. Ingatlanok	
29. Készlet		29. Ingatlanok	
30. Készlet		30. Ingatlanok	
31. Készlet		31. Ingatlanok	
32. Készlet		32. Ingatlanok	
33. Készlet		33. Ingatlanok	
34. Készlet		34. Ingatlanok	
35. Készlet		35. Ingatlanok	
36. Készlet		36. Ingatlanok	
37. Készlet		37. Ingatlanok	
38. Készlet		38. Ingatlanok	
39. Készlet		39. Ingatlanok	
40. Készlet		40. Ingatlanok	
41. Készlet		41. Ingatlanok	
42. Készlet		42. Ingatlanok	
43. Készlet		43. Ingatlanok	
44. Készlet		44. Ingatlanok	
45. Készlet		45. Ingatlanok	
46. Készlet		46. Ingatlanok	
47. Készlet		47. Ingatlanok	
48. Készlet		48. Ingatlanok	
49. Készlet		49. Ingatlanok	
50. Készlet		50. Ingatlanok	